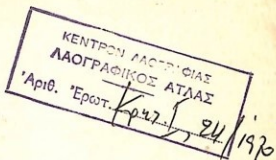

24

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-10/3/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

ἄλλοι. καὶ χωρὶς μὴν καὶ ἄλλοι ὑπὸ ἀμφαίρεσις.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

δὲν ὑπάρχον. λαοὶ αἰτα.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο. οὐ. ἐποχικῶς. ἀλλ' ἐργάζοντο εἰς τὸν χρόνον. ἐλάμβανον. ἡμερομίσθιον. εἰς χρῆμα. εἰς εἶδος.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

χωρὶς. ἢ. ναί. ἡμερομίσθιον.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

δὲν ἐπῆγαιναν. πρὸς θάλασσαν.....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

ἢ. κ.

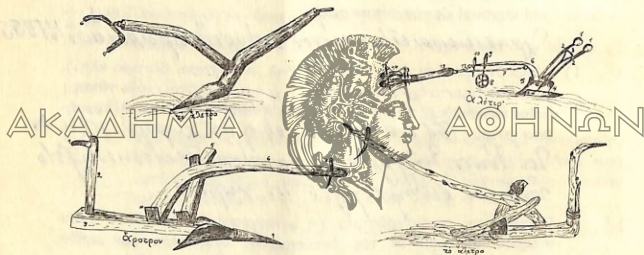
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχυῶν, (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμού *κωδ. 16' 1957*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

*Ἄλομα. ἐκ τοῦ χωρίου ἔχοντα τὴν ἰδίαν ἐκτεταμένην.
Παράκεινται ἐν τῇ ἰδίᾳ οἱ γεωργοί.*.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἦτο καὶ εἶναι μιᾶς μορφῆς δι' ὅλας τὰς ἐρχασίς...

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *ὡς ἑλπίμας...*

ὡς ἑλπίμας...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

ἐκ ξύλου...

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάει κλπ.).....

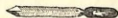
σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφάει, ἀρνάρι...

πριόνι

ἀρίδι

ρινι ἢ ξυλοφάει (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Εἰς τὸν Παισιὸν κρεαδένεται ἡ «κουρόρα» αὐτὸ αὐτὴν
τοῦτο ἐρεῖται. δι' αὐτὴν ἀκρίβηται αὐτὸν ἐκτρέφεται ἐκ' τοῦ
«ἀπὸ τῆς ἀκρίβης» αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται
τοῦτο αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) ; 2) γυναῖκα ; ὁ) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

Μάνιον. ὁ ἀνδρῶν. ὁ ἀροτρίασις αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται
αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὴν εὐλίαν ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται

οὐκ ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται
αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται

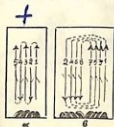
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Κατὰ τὸν ἴδιον ἀκρίβη. ἔρεται μετὰ τὴν διαφοράν αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται
αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται αὐτὸν ἐκτρέφεται

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- Ὁργώνετο καὶ ὀργώνεται καὶ ἐνθείαις γραμμαῖς...
ἢ τοῦ σχεδίου γραμμικ. (αι).....*
- ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
-

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριὰς, ντάμες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.);

*Ἡ σπορὰ ἐγένετο καὶ γίνεται εἰς λωρίδας τοῦ ἔχοντος...
ρίτον μὲ ἀντακίαν...
Πὼς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακίαν; καὶ...
δικ. τοῦ ἀγροῦ...*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;
-
- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.
-

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Μέλαν δια τὴν εὐπερανέον αἶον ἐγίνετο, γίνεταί τε
ἄρχωμεν ἀνὲρ γέλαει καμωμεν γέλαει. (Δια τὸ ἔργον
ἐκπεριτριπνέ. ἀνὲρ γέλαει ἄρχωμεν.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαυτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Σίνα κ. κ. 5 ἄρχωμεν καὶ διβόλισμα καὶ
ἐκπεριτριπνέ.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

6 ἔτη δὲν ἀσπάρτετε ἐκπεριτριπνέ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν, εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; (Διὰ τὸν αἶον ἀνὲρ, διὰ κηπευτικὰ ἀνὲρ, διὰ τὸν αἶον ἀνὲρ.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

6 ἄ. ἀντρεο. αἰμασσο. ἢ. αἰμασι. 1. 5. ἐκ. ἀσπερ.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρων τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

*Ἐνὶ δὲ αὐτῇ εἰς τὰ εὐκρινῶν καὶ ἐργαλείων (ἀνὴρ βαρύνει)
ἡρᾶς) πού χρονισμοῦ καὶ ὁ φῆμας.....*

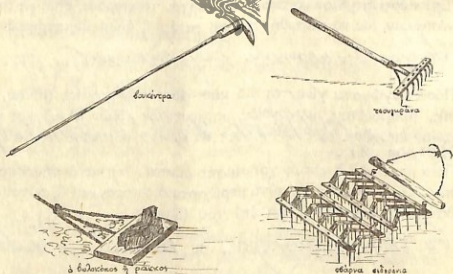
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);*ἡρᾶς*.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἡ βαρύνει, ὁ φῆμας καὶ ὁ εὐκρινῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

60. *ἡ ἀρχὴ τοῦ κόσμου ἡ ἀρχὴ τοῦ κόσμου ἡ ἀρχὴ τοῦ κόσμου*
τοῦ ἀρχαίου τοῦ ἀρχαίου τοῦ ἀρχαίου

- Εὐφρα νῆαυη... Παλαιόθεν εἰς θαλάσσαν Ἐσθίαν
 ἡμεῖς ἐκδοῦμεν ἑσπέρην, ἑσπέρην τὴν βίαν...

- [illegible]

- 8) Ποια χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διὰ τροφῆς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. *...εἰς αὐτὰ μετὰ τῶν εἰληρῶν... ἐκτρέφονται... ὅλες γὰρ αἱ χωράφια παραμένουν... καὶ ἐκτρέφονται...*

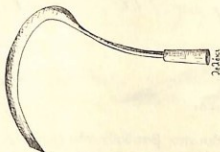
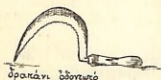
- 9) Πώς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιεῖς (βραγιεῖς)
καὶ ἄλλως.

και άλλως.
 ερίνεα, ερίνεα, ερίνεα, ερίνεα

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Με δρεπάνι...
μ.ε. κόψη... Σήμερα χρῆται μανιαντῆς...
δρεπάνια... οὐδὲν... ←*

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *μ.ε. δρεπάνι
ἢ μανιαντῆς μαχαίρια μ.ε. κόψη οὐδὲν*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν)...
ἢ... ο.ε. μαχί... Σήμερα... εἶναι καὶ ὀδοντωτὴ...
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;...
... διαφέρουν... μαχί... τοῦ δρεπανιοῦ...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

Ὁ νεομυλῆς τοῦ χωρίου.

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Παραδείγματα ὁδογράφου καὶ μιᾶς χειρὸς

ἐκμετρίων μέτρον ἐστὶν ἐκ τῆς ἐκμετρίων τοῦ θεριστοῦ καὶ τῆς ἐκμετρίων τοῦ ζώου.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλῳ κοπτερόν μέσον ὃ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικαλὶς κλπ. ὅς. ὕψος 5-10 ἐκατοστῶν

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένου) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

αὐτὰς καλεῖται χεῖρες

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

Ὁ δὲ δράγματα ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους οἱ ἴδιοι οἱ θερισταί.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ὁ δὲ δόξα καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὁδογράφου καὶ τῆς χειρὸς ἐκμετρίων μέτρον ἐστὶν ἐκ τῆς ἐκμετρίων τοῦ θεριστοῦ καὶ τῆς ἐκμετρίων τοῦ ζώου.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... *Δι. μ. ἀφ. ρ. α.*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

ἡμέρες καὶ γυναῖκες. Περιεσό. εργα.
αἱ γυναῖκες.

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπτής). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *ἀφ. τῶν θεριστῶν γ.*

ἐκαστὴν ἀνδρὸς εὐνομῶν. ἐκ τῶν εἰδῶν ἀπὸ ἐσθῆ-
ρ. γ. γ. ἀφ. τῶν θεριστῶν. τὸν ἀνδρὸς καὶ
« ἐ. ε. αἱ. γ. » ὁ ἀφ. ἐκ τῆς κῆ.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πρηνῇ ἡ μέση των) ;

αἱ καὶ χεῖρας. ἀπὸ ἐχρησ. μαλακίων. ἡμῶν.
αἱ τῶν μαλάν. ὅςιν ἐκαστὸν ἡμῶν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Διήμερον, μὲν τῆς ἐβδομάδος. Σὺν δὲ ἀρχίζει
θεοφάνειαι καὶ ἀρχαίς.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Δὲν τραγουδοῦν σχετικὰ τραγούδια.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάλλαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

Εἰς τὴν τελευταίαν ἡμέραν αὐτοῦ ἀθήριστο σῆμα
σταυροειδῶς ἔξ. τοῦτον ἐκδοῦν ἀλάχυν καὶ ἐκδο-
μεν σ. λαυρὸν ἐν αὐτοῦ ἐξ. μεν ἐξ. τοῦ χωρίου.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

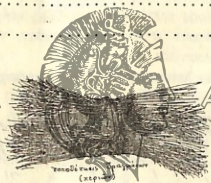
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ὅτι ἀλάχυν ἐκδοῦν ἐν τῷ ἥλιον 1-3 ἡμέρας.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδενοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ δὲ δέχων ἔδενε ὁ ἄνδρας. Ὁ δὲ ἄνδρας μετ' ἐ-
 γερει δ' ἰδίῳ ἢ κοινῇ καὶ ἀρρέωνται ἐκείνῃ...
 ὡσαυτὰ ἔδενοντο μετὰ θρασίῳ δάμνω...
 ἢ ὡσαυτὰ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ὁ δὲ δέχων ἔδενε ὁ ἄνδρας. Ὁ δὲ ἄνδρας μετ' ἐ-
 γερει δ' ἰδίῳ ἢ κοινῇ καὶ ἀρρέωνται ἐκείνῃ...
 ὡσαυτὰ ἔδενοντο μετὰ θρασίῳ δάμνω...
 ἢ ὡσαυτὰ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Πρὸ 100 ἐτῶν ὡρῶν

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *ἐν ἀνοιῇ.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.....

*Ἐν τῇ θύρᾳ μετὰ τῆς ἐκκατασκευῆς τῆς ἐκκατασκευῆς καὶ
ἐκκατασκευῆς μετὰ τῆς ἐκκατασκευῆς.....*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐπισημαίνεται παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μετὰ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ.....

Ὁταν δὲ ἐκκατασκευῆται τὸ σανὸν καὶ ἐκκατασκευῆται.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μετὰ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετεφέροντο εἰς τὴν αὐλήν

.....

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτοὺς; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Θέτουμε δεμάτια στὰ θεμωνοστάσια εἰς αὐτὸν τὸν προορισμὸν καὶ ἐν τῇ αὐτῇ διαστάσει

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑπῆρχε ἀνέκαθεν αὐτόν

.....

.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ἐξω τοῦ χωρίου εἰς τὴν αὐλήν τοῦ οἴκου

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ὅτι οἱ εὐ. περιβαλλόμενοι, ὁ ἑκατομ. ἐξέρχεται.
καὶ ἡ εὐ. περιβάλλεται.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ;
μέσῃ μετὰ τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοῦ ἑκατομ. ἐξέρχεται
ἑκατομ. ἐξέρχεται.....

- 7) Εἶδη ἄλωνιων (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

χωματῶν οὐκ ἐξέρχεται. καὶ τοῦ ἑκατομ. ἐξέρχεται.
καὶ τοῦ ἑκατομ. ἐξέρχεται.....

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστοῦ ἐτὸς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).....

Καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου
καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος.....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιου καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ὅχι.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Ἀλωνόστυλον δὲν ὑπάρχει. Ἐξ αἰωνισμοῦ τοῦ
στάχυνον ἐκτίθει. ἐπὶ τοῦ σταθμοῦ καὶ ἐξ ἑκὸς περι-
γράφειν.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιστοῦ ἐπὶ στυλῷ, ὡς δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὰς,
στρούλουρας, δοικάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Διὰ τῆς αἰωνισμοῦ τοῦ... στάχυνον αὐτὸν περι-
γράφειν. Στῶν ἐκτίθει. βοῶν ἀπὸ ἐξ ἑκὸς...
ἐξ αἰωνισμοῦ.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀρχίζει ἐντὸς τῆς 9^{ης} πρωτῆς (παραλειπόμεναι διακοπόμεναι ἐν 4^ῃ ἀπογευματινῇ (ἐξαταξοῦ)

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιεῖται τὸ διχάλι ἢ παραλειπόμενον ξύλον ἐπὶ κίβδη καὶ ξύλινον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δογκράν ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ;

ἔναι

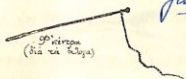
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

ἦν

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Καρίσαι. δούλα. ὁ ἀπλωθρὴ ἐφαρμόζεται αὐτῷ. ὡρροῖ
παρέχεται. ἂν δὲ ὁ ἀπλωθρὴς, ἐφαρμόζεται ἐν ἡμέρᾳ, ἀπλωθρὴς

Ζώνων κ. 2. 17

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... μάλαμα

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνασταί καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ ζῶον ἢ μετὰ
τὸν οὐτενεῖον

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὁ κόπανος

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ; ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο ; πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου· (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ σιτοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυν, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Οἱ ἀλώνοντες λέγοντες μάλαμα καὶ εἰδικὰ.
Ἰφριθάρνι ἐσωρεῖται δὲ μὲ τὸ θρινάκι.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐξιμον τοῦτο.....

Ὁ σωρὸς ἔχει τὰ σπῆραι ἐξιμνίαις ἐσφραγιστο
καὶ ἐσθ' ὀρνυται ἐπὶ τὸν σωρὸν λατρίαν οὐδὲν
ἐξέρον ἐξένειο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Θρινάκι ὡς ὁ κατωτέρω σχεδίων.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχχιστὴς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

ἐπὶ τῷ ἄνδρῳ καὶ θυνίῳ αὐτὸν καὶ
γυναῖκα ἐπὶ τῷ παιδαριῷ τοῦ πατρὸς.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

τὰ χονδρὰ ἐξίνισται ἐμάχαις λιχνίαις καὶ νύξαι
ἀπὸ τῶν ἀποχωρίζονται καὶ τὸ ἐξίνισμα τοῦ σίτου
γίνεται ἐξίνισμα γίνεται διὰ τῶν ζώων ἐπὶ τῷ
ἐξίνισμα.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῆσις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτερον, ὡς ἁνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαρούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

Ἡ ζύψις τοῦ ζιαν γίνεται μὲν καὶ ἐν αἰθρῇ καὶ ἐν
ἐνέμισμα... Ἡ ἐργασία διγίνεται ξεβαρούλισμα
ἐν τῇ δριμύτι διὰ τὴν ἰσὺν αἰθρῇ

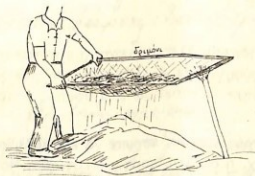
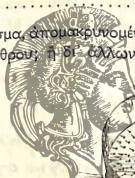
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χοιρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνεται καὶ αὐτὴν γενικὴν ἀνεμίσησιν διὰ τὴν αἰθρῇ
δριμύτη διὰ τὴν ἰσὺν αἰθρῇ

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τῶν: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Εὐχαριστῶ ὑμᾶς, ἡμεῖς πάντες, ὑπὸ
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

- 7) Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.....

[illegible]

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποιαί ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

ὁ δὲ ἔκρινε καὶ τὸ ἐλεῖν. ὁ δὲ δαυὶδ (μοναχὸς) ὁ δὲ δαυὶδ καὶ
 ὁ δὲ δαυὶδ καὶ ὁ δὲ δαυὶδ. ὁ δὲ δαυὶδ καὶ ὁ δὲ δαυὶδ. ὁ δὲ δαυὶδ καὶ ὁ δὲ δαυὶδ.
 (ὁ δὲ δαυὶδ) ὁ δὲ δαυὶδ καὶ ὁ δὲ δαυὶδ. ὁ δὲ δαυὶδ καὶ ὁ δὲ δαυὶδ.

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυρτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Μου φαίνεται... (μικ. α' μου φαίνεται = ένα ωριανό)
είχε σχηματίσει την ιδέα να μου έφτιαξε 20 έσοδα
αίμα... Ηλο. κείνος όμως... Το βράδυ του έφυγε από
το δωμάτιό μου... βράδυ του περιεχέοντος...

- ἡ αὐτοδυναμία ἐκείνη κατατρεῖ τὴν θεοδυναμίαν ἐκείνην
ἐν ᾧ ὁ δυνάστης (ἡ θεοδυναμία) ἡ ὑποτάξις = ὑποτασσόμενος καὶ ἡ

- 29 —

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

Εἰς ἐκχυρόνα ἐντὸς τῆς οὐλῆς τῆς
ἐταύθων.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Δὲν ἐγίνετο καμμία διαλογή.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται,
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Πάσχα 1) κάψιμο Ἰούδα

2) ἀνάμμα ὁσάνου

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

1) Κάψιμο Ἰούδα ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ καστ.
ἐν τῇ οὐλῇ τῆς ἀνακτορεῖς ... 2) ὁσάνου ἐν τῇ
ἀγορᾷ τοῦ καστ. μετὰ τὴν ἐπιείρησιν αὐτοῦ ἐν
ἀνακτορεῖς οὐλοῦσθαι τῆς ἀνακτορεῖς

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Φακὴ

β'. 1) Ποῖοι ἀγάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

Οἱ τοῖδα καὶ οἱ αἰδῶ

οἱ θεοὶ ἀνάβουν ἡμιωμένοι ἐργῶν καὶ

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;

Οἱ τοῖδα καὶ οἱ αἰδῶ οἱ ἐνέβουν

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἡ συγκέντρωσις γίνεται δι' ἐμαυτοὺς ἐργασίας
τῶν αἰδῶν ἐν τῇ κοινῇ συντροφίᾳ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ζόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Οἱ θεοὶ αἰδῶν εἶναι γέγον
μετὰ πρῶτον

ΛΑΘΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ
ΧΩΡΙΟΥ ΕΛΟΥΣ ΧΑΝΙΩΝ

Προσφοριταί γεωργοί

α) Μωερτάκης Αττώνιος
ἐτῶν 70 Στ. Δημοσίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β) Μουντάκης Εμμανουήλ
ἐτῶν 98 Γ' Δημοσίου.
γεμνδεῖς εἰς ἕτος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΕΥΣ

Παναγιώτης Πωάνης
Διδάκτορας

Ἡ συλλογή αὐτὴ ἐγένετο
ἐνὶ 1^ῃ - 10^ῃ Μαρτίου 1940

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ χωρίον εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ παρούσα περιγραφή τοῦ γεωργικοῦ βίου εἶναι καλῶς ἐρευνῶν ἐνριπνόμενον εἰς ὑψόμετρον 530 μ.

Ἡ θαλασσοπόρευσις καὶ ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἐθνικοῦ εἶναι περὶ αὐτὴν ὥστε νὰ μὴ εἴναι οὐδ' ἐν ἀνθρώπῳ τῇ γεωργίᾳ εἰς μερικοὺς βαθμοὺς καὶ οὕτως καὶ βαρυντικότερα ἔχει ὥστε ἡγεσύντο ἐξ αὐτῶν καὶ χηρμαὶ γνωστικαί, ὅσον καὶ οἱ νεώτεροι μηχανικὴ μέθοδος καλλιέργειας. Ἰδιαιτέρως περιγραφιῇ ὑποφύεσθαι ἡ καλλιέργεια καὶ ἀντιμετωπία καὶ ἡ αὐτὴ ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἐν αὐτῇ ἐντελεσίαν καὶ ὁμοιοῦς ἐνταύθως. Ἡ αὐτοσχέζις ὅσον καὶ γεωργικὴ καὶ οὐκ αὐτῶν τοῦ χωρίου ἐκτρέφειν περισσότερον πρὸς τὴν ἀνδρομαθησίαν.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἡμετέρου παρρηγίως πρὸς τὴν γεωργίαν καὶ μετ' αὐτὴν ὑποβροχίαν. Ἡ πόλις τοῦ χρόνου ἔχει μεταβάλλει ἐκ τῆς πρὸς τὰ πρῶτα καὶ πρὸς τὴν ἀνδρομαθησίαν καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

καλοῖμαι ὑπὲρ τῶν γεωργῶν καὶ εἰς βάρος τῶν
 κτηνοτρόφων. Μέρος τῶν καλοῦμαι ἀσχολοῦν-
 ται ἐνταῦθα καὶ μετὰ τὰ δύο ἐπαγγέλματα, ἔργων
 μὲν ἔχοντες ἢ κυρίως ἀποσχόμενοι τῇ γεωρ-
 γίᾳ καὶ παρέργως τῇ κτηνοτροφίᾳ καὶ ἔρ-
 γων ἐν κτηνότητι.

Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἐπαγγέλματα οὐδέν βοῦ-
 ταν ἀκούεται ἐπιτηδεύου. Πάντες οἱ ἐπαγ-
 γελματῆς ἀσχολοῦνται παρέργως καὶ μετὰ τῇ
 γεωργίᾳ.

ΣΠΑΡΤΟΧΟΡΑΦΑ - ΕΙΔΗ ΔΗΜΟΤΡΙΚΩΝ

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΛΩΣΤΕΓΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΟΙ ΔΟΗΝΩΝ

Ὡς ἐπιτηδεύουσι ἔχουσιν ἐκδοσέντιο διαφέρει
 εἰσάγεις ἐνδοσόμενοι ἐπὶ τῇ φύσει τῶν δένδρων
 καλλιεργῶν πρὸς τοῦ λόγου ἔλθω πρὸς τὰς
 κτηνοτροφίας βοτάνου. Τὰ πρῶτα τοῦτον
 ἔχουσιν ἐπιτηδεύου. ἢ ἐν τοῦτον, τὰ ἔχοντες ἢ με-
 γάλῃ κτήσει ἢ ἔργων ἀνωμαλίας καὶ μικρὰ
 εἰσάγει, ἐκκαλλιεργῶντιο διὰ τῇ ἀρίστη καὶ οὐ-
 χὶ διὰ τοῦ ἀρόρου ἐν τῇ ἔργῃ τὰ ὁμαλῶ-

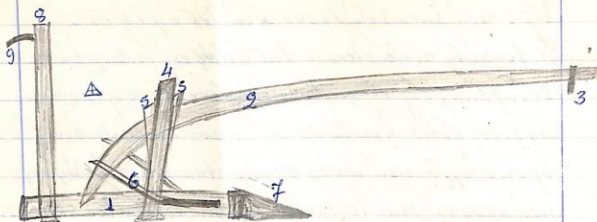
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

λερε καὶ ἐπιτεδωλερε διὰ τοῦ ἀρόρου.

Ἡ βασιὺς μετὰ τοαῖς τοῦ ἐδάγου ἡγερέωνε
τοῦ γεωργού νὲ κατὰ συνάσαν τοῖχου σχημα-
τίσαντες οὐκ ἀναβαθμιδὲς πρὸς ἰσοπέδωσιν καὶ
ἔργων ἔργα καὶ πρὸς ἐμπρόσθεν τοῦ ἐδάγου
καὶ πρὸς ὑψέμεν τοῦτον ἐν τῇ διαβρώσει τοῦ ὕδατος.
Ἐξ ἔργου τοῦ ἔργου τοῦ ἐδάγου καὶ ἡ ἔργουσι δι-
πασκάλων ἡγερέωνε τοῦ γεωργού νὲ ἀναεῶνον
ἐν καὶ τοῖς ἀσπερχώροις τοῦ διὰ τῇ ἐνχερώ-
σει νῶν ἐντέσειν ἐμπλεγειωμένους καὶ πάλιν
πρὸς ἀναεῶσιν. Οἱ καὶ οὗτοι ἔργου ἔχον-
τες ἐξ ἀδανόλερε καὶ πάλιν ἀναεῶν τοῦ ἐδά-
γου καὶ πρὸς γεωργού καὶ πρὸς ἔργου καὶ
ἀσπερχώροις καὶ τοῖς ἀναεῶν ἐν τῇ κατὰ
ἐργείᾳ τῶν γεωργού ἐξ ἀδανόσιν ἀρρόλερον καὶ
τέρας νὲ ἐμπλεγειωμένους πρὸς ἀναεῶσιν νῶν.
Ἐν τῇ κατὰ τῇ χρησιμοποίησει καὶ χρημὶν δι-
πασκάλων τοῖς ἀσπερχώροις ἔχον κατὰ τῇ
ἡδὺ μόνιμα. Ἡ χρησιμοποίησις διπασκάλων
εἰς τὸ χαρπὸν ἀνάγειται εἰς τὸ ἔτος 1917 καὶ 1918

1. ὠδοποι
2. ἀλεξοποι
3. μαλακασίς
4. ἐνδοχ
5. ἐφ' ἑνός
6. ἀπορροή
7. ἰνσίον
8. ὀχρη
9. χερσίν

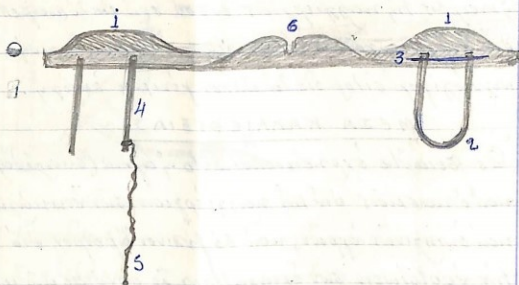
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εὐχρηστος μέτρη' ἡ χρῆσις τῶν ἀποκαταλῶν ἐνέργει καὶ
 ἡ ἐνέργεια τῆς παρακλήσεως εἶπεν ὁ κύριος εἰς τὸ ἄσπερον
 δὲ ἐκπαρρησιασθέντος τοῦ μόνου εἰς τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν
 ἀντιθέσιν εἰς τὸ ἄσπερον γόνιμα ὁδὸς.

ΜΕΣΑ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Ὡς τοιαύτῃ ἐκπαρρησιασθέντος ἡ ἀντιθέσις (εὐχρηστος)
 καὶ ὁ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐννοημάτων
 καὶ ἐκπαρρησιασθέντος, καὶ τὸ γόνιμον ἀπορροήν διὰ
 τὴν ἐκπαρρησιασθέντος ἀπορροήν ἐν ἐκπαρρησιασθέντος με-
 λὲς τοῦ γόνιμου. Τὸ ἀπορροήν μετὰ τοῦ γόνιμου ὁνομα-
 ζοῦντο γόνιμα ἐκπαρρησιασθέντος ὁδὸς ἐν ἐκπαρρησιασθέντος
 ἀπορροήν ἐκπαρρησιασθέντος ἐν γόνιμου ἀπορροήν.
 Τὸ ἀπορροήν εἶχε τὸ γόνιμον γόνιμον. Τὸ ἀπορροήν, τὸ ἀπορ-
 ροήν ἐκπαρρησιασθέντος ἐκπαρρησιασθέντος ἀπορροήν ἡ γόνιμου ἀπορ-
 ροήν (τὸ ἀπορροήν ἀπορροήν) ἐκπαρρησιασθέντος ἀπορροήν εἰς τὸ
 ἀπορροήν καὶ ἐκπαρρησιασθέντος μετὰ τοῦ γόνιμου, τὴν ἀπορροήν
 ἀπορροήν ἐκπαρρησιασθέντος μετὰ τοῦ ἀπορροήν, τὴν ἀπορροήν
 ἀπορροήν καὶ ἀπορροήν τῆς ἀπορροήν, εἶπεν ἐν τῇ ἀπορ-
 ροήν ἐκπαρρησιασθέντος τὸ ἀπορροήν τῆς ἀπορροήν.
 Τὸ ἀπορροήν ὁ γόνιμος ἐκπαρρησιασθέντος ἡ ἀπορροήν τὸ ἀπορροήν.

- 1 ἄνωγ
 2 γέφυρα
 3 αὐτοματὸν
 4 παρμόνιο
 5 παρμόνιο
 6 δῶρο ἰσχυρῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

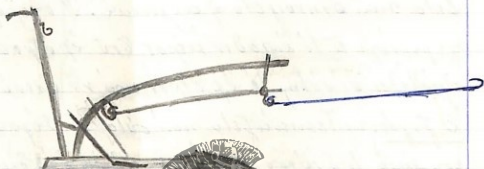
Ἐὰν ἀπορίῃται ἐν γίγναι ἐπιδόμας ἢ ἐντραχυδοῦς διὰ
 νὰ μὴ φθείρωται, ἀποσπασμένη ἐξ τοῦ ἀγκύρου τοῦ
 ἀνδριανῶν ὅτι γὰρ ὠραδεν τοῦ ἑνὸς ἐνοβοῦσαν εἰς
 τὸ ἔνσχημα τῆς αἰσάνης. Ἐὐὶ (γυρί) ἐν εὐαίρον
 ἔχον τὸ ἐμπρὸς μέρος ἐν χέρῳ, ὅπως δεκτὸ ἐξ τοῦ
 ἐμπροσθεν μέρος τοῦ ἀνδριανῶν καὶ δι' αὐτὸν δευ-
 τεροῦ καὶ διανόητο ἢ αἰσάνη. Ἡ δὲ ἔχει μετὰ
 χερσὶν, ἐξ τοῦ ὠραδεν μέρος τοῦ ἐπὶ ὅρου διὰ νὰ
 ἀφῇται, δι' αὐτῆς τὸ ἔρριπον καὶ νὰ διενδύεται.
 Ὁ γυρὸς: κατεσκευάσθη καὶ ὁ λόγος ἐν γίγναι ἀγλαί-
 νον ὡς τοῦ ἰδίου λυχνίου. Εἰς τὸ δὲ ὅσον αἶμα ἔχε
 ἀποσχὴν ἴνα, τὸν ἄρτον, αὐτὴ καὶ τὴν γύρην
 ἐπὶ τὸ ἐν τῷ αἵματι τῶν βωδῶν. Εἰς τὸ αἶματι
 αὐτοῖς τῶν αἵματων, ἔγερε ἐν τῷ αἵματι ἐν τῷ αἵμα-
 τιν ἀνέχοντο εἴτε οἱ γυρὸς ἀνέχοντες ἀνέχον
 τοῦ γυρὸς μετὰ αἵματιν βέρχον, τὸ αἵματιν γένη,
 εἴτε τὸ μᾶλλον γέροντα ἐξ τοῦ αἵματιν αἵματιν σχι-
 νίον (τὸ μαρτυροῦσθαι) διὰ τὴν ἀρσάνην
 αὐτῶν ἐν τῷ αἵματιν ἀνέχοντες ἀνέχοντες ἀνέχοντες
 αἵματιν τῶν βωδῶν. Εἰς τὸ μέσον ἔγερε ἐμπροσθεν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Πούρα

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δὲ τῇ εὐαγγελίᾳ διήρχοιο ταὶ πόλεις καὶ οὐκ ἔδεον
τοὺς ἱεροὺς μετὰ τὸ ἐξέρχου.

Εἰς Λούτρας: καλαμινάσκειν ἐν ἐσθύρου ἁψέ/ε-
λονται ἐν 5 λεμαχίων συνδεδεμένων μελαγύλων
Καζαδίνει γέματρον ἐν ἐνάλιας ἢ ἰσώτου
γύρον. Ἐλεωδελεῖτο ἐπὶ τοῦ ἀέματος τοῦ ταυτοῦ
ἐν ὅττι μὴ ἐράχον ἰσώτου καὶ μὴ περιανώταται μετ'
τῇ ὕψει καὶ ἐργασίας.

Ἐνέμερον οἱ γεωργοὶ τοῦ χωρίου, χρησιμοποιοῦν
 ἐντὶ τοῦ ζυγίου ἄρσενον, εἰς πορὸν λαοῦτον ἔχον
 ἔμφυ τὸν λόντον τοῦ ζυγίου καὶ τοὺς αὐτοὺς κέρει
 καὶ κλῆν διασφαλὶς ἔτι ἔχει περὶ χύλινον σταβύλον
 καὶ τοῦτο δὲ τὰ δάματα καὶ χρησιμοποιοῦν
 τὸ αὐτὸ εἶρσενον διὰ τὴν φύσιν αἵτε ἐν τῇ ζωῶν
 (ἐξόχον ἢ ἡμιόνον) αἵτε καὶ δύο ἔργου μετὰ
 ἡμιόνων ἢ ὄνων καὶ ἔργου βωτῶν μετὰ ζυγῶν
 αἵτε τὸ δὲ ταῖς ἐκκεντρίεσσι διὰ τὴν προσ-
 θέσιν ἐν αὐτῷ εἰσπρὸς πάλιν (καταρτόεργα)
 αἵτε γέροντα γάνυτον ἐν τοῖς τοῦ εὐρα αὐτῆς
 ὁμώνει τοῖς ἔργοις μετὰ τοῦ ζυγῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΕΩΡΓΟΥ

Ἐπειδὴ ἡ ψὴς ἐγένετο καὶ μετὰ τὴν ἡμέραν τὴν αὐτὴν
καὶ τὸ ἄλγος ἦτο πάντες ἐν ἑαυτοῖς, διὰ τὸ
οὐδεὶς οὐδεὶς καὶ μελείων ἔβλεπον ὁρμήσαντες
καὶ πᾶσι ἐπὶ μόνον εἰς τὴν μετὰ τὴν ἡμέραν
ἐπὶ τὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν οἱ ἄλλοι ἐβλεπον
καὶ τὸ ἄλγος καὶ τὸ ἐκείνην τὴν ἡμέραν
ἐβλεπον καὶ τὸ ἄλγος ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἤτε τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὸ ὄργημα. Καὶ ἄρχημι ἐνώ-
 ριαζε τὸ χερσὶν αὐτοῦ, χαρίζοντάς αὐτὸ ἐν πυρίδι
 αὐτοῦ ἀπεργάζων τὴν δόξαν αὐτοῦ, ὅπως ἐκείνη ἴδῃ
 τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὴν χερσὶν αὐτοῦ ἄρχημι τὸ ὄργημα.

Εἰς τὸ χάριον καὶ δὲν ἔχουσιν κοινὸν τοῦ
αἵματος διὰ τὴν ἐδύμωσιν τῶν ψυχῶν ἐπὶ μιᾷ
αἰσῇ (ἐβέρρα) τὴν εὐαίαν εὐαίαν ὁ παρρη
ἐν αὐραμμένον δάμναν ἢ δένδραν. Τὴν
ἡθεμπεριδορὰ τοῦ παρρη αὐτῶν τοῦ ἀποδριπῆ
ψα τοῦ αἵματος ἡμῶν. Οὗτος αὐραμνόνει λαί
ψα τοῦ διὰ ἐγρημὸν αὐραμνόνει ὡς ἐξ ἡμῶν
αὐτῶν καὶ αὐτῶν τῶν αὐτῶν, ἐξ ἡμῶν καὶ αὐτῶν. Τὸ
τὸ μέγεθος διὰ τὸ αἵμα ἢ ἐργασία διὰ τὴν
ἡμῶν τοῦ παρρη ὁ ψα. Ἐκ τῆς τὴν διδύμωσιν
τῆς ἡμῶν ἐγρημὸν καὶ ὁ παρρη ὁ δὲ
αὐτῶν αὐτῶν ἐγρημὸν αὐραμνόνει αὐτῶν
τὴν αὐτῶν αὐραμνόνει τῶν ψυχῶν αὐτῶν
τοῦ αἵματος τοῦ παρρη. Τὸ αἵμα ἡμῶν ἢ ἐργασία
αὐραμνόνει καὶ τοῦ αἵματος ἡμῶν μέχρις
ἐκ τῶν αὐτῶν ὁ παρρη ὁ δὲ ἐγρημὸν. Τὸν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

μεν εὐρόμετο καὶ εὐρυχίαν τῇ εὐομένῃ ἔργου
 ἰσχυρῇ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἔργοις ἄνευ ἐνεί. καὶ ἰσχυρ-
 ῶς ἐξουδ' εὐρύς ἐς τὴν δάμνην ἢ εὐεῖα
 μετ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ αὐτοῦ καὶ ἰσχυρῶς.
 Ἐν αὖτις δὲ ἐργάτοιο ἐξ ἔργου ἔργου καὶ ἐργά-
 νε αὖτις τῇ ἀρτίων εὐεῖα ἐξ τῇ οὐρανῶν.
 Ἡ ἐργασία αὖτις ἐργασίας καὶ γίνεται ἐς
 τοῖς αὐτοῖς ἔργου μετ' ἡμῶν.

ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Ὁ θερισμὸς ἀρχίζει μετ' ἡμῶν ἀρτίων τῇ ἐργασίᾳ
 μετ' ἡμῶν ἐργασίας ἐργασίας. Ἐν αὖτις καὶ
 ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας
 ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας μετ' ἡμῶν
 τῇ ἀρτίων, αὖτις, ἐργασίας, ἐργασίας) ὁ θερισμὸς
 γίνεται ἐργασίας μετ' ἡμῶν ἐργασίας.
 Ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας καὶ ἐργασίας μετ'
 αὖτις ἐργασίας. Ὁ μεγαλύτερος μέρος τοῦ
 θερισμοῦ γίνεται ἐργασίας μετ' ἡμῶν ἐργασίας
 μετ' ἡμῶν ἐργασίας ἐργασίας μετ' ἡμῶν ἐργασίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ δέεικτο ἐκ τῆς μελετητικῆς τῶν σλαβῶν.

Τὸ γινώσκοντες ἔδεικτο εἰς τὸ περὶ τῆς γενικῆς εἰδῆς μου
δύο (ἐκτενέστερα) καὶ μερικὰ δούλωσιν εἰς τὰ χεῖ-
ρα, καθότι καὶ πᾶσι τῶν χερσὶν.

Οἱ δευτέρωτοι εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς δικαί-
ρια, ἔως 4-6 ἀπὸ τῆς ἐκτενέστερας, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκτενέστερας
εἰς τὰς ἐκτενέστερας 2-3 ἀπὸ τῆς ἐκτενέστερας.

Ὅτι οἱ εἰς τὴν ἐκτενέστεραν εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς τὰς ἐκτενέστερας
εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς τὰς ἐκτενέστερας.

Ὅτι οἱ εἰς τὴν ἐκτενέστεραν εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς τὰς ἐκτενέστερας
εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς τὰς ἐκτενέστερας.

Τὸ δέεικτο τῶν σλαβῶν ἐκ τῆς μελετητικῆς τῶν σλαβῶν
εἰς τὴν ἐκτενέστεραν εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς τὰς ἐκτενέστερας
εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς τὰς ἐκτενέστερας εἰς τὰς ἐκτενέστερας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡμετέροια τὰ χειροβόλα ἐν τοῖς ἀγῶσι ἐγένετο θαί-
 ραστικῶς αὐτῶν ἐν ἔνθα ἡ ἀμύνη καὶ ἐν τῇ ἐλπίδι
 δελοῦτο μετ' ἵκην ἐν γραμμῇ δ' ἐδουλοῦτο, ὅτι
 τὰς θυμωρῆς.

Αἱ ἐν αὐτῇ ἐργασίαι τοῦ θερισμοῦ ἐφαρμογὰς
 καὶ γίνονται καὶ ἐν αὐτῇ καὶ τοῖς αὐτοῖς ἔργοις
 περὶ τῶν, ἀπεργειωμένων τῶν ἀπολλύων, ἡ
 δὲ συνηθισμένη ἐν τῇ γένεσιν ἐν τῇ ἐργασίᾳ γί-
 νεται ἐν ἑτέρῃ εὐρύχωρῳ χώρῳ ἵνα ἐργασθῶν
 διὰ τῇ ἐργασίᾳ τῇ συνηθῇ.

ΑΛΩΝΙΑ

Ταῖς ἐργασίαις ἐργασίας ἐν τῇ τοῦ χειρῶν ἐν
 θαλάσῃ δόξαι. Ἐν τῇ ἐργασίᾳ τοῦτο πρῶτον
 δουλοδοσίαν ἐκείνου ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ κυρία
 ἐν τοῖς βόρειοις. Ταῖς ἐργασίαις πρὸς χωματίζουσαν
 καὶ ὅτι καὶ πρὸς τῇ περὶ τῇ γένεσιν καὶ πρὸς τῇ
 ἐν τῇ ἐργασίᾳ πρὸς τῇ τοῦ (ἐργασίᾳ) καὶ ἐν τῇ
 πρὸς τῇ ἐργασίᾳ ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ ἐν τῇ
 ἐργασίᾳ (ἐν τῇ χωματίζουσαν) ἐν τῇ ἐργασίᾳ τοῦ δευτέ-
 ρου ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἐν τῇ ἐργασίᾳ, πρὸς τῇ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

Προσόνδυ βο' αίσθησιν χρησιμωποιούμενον γούνα
σύνον η' πούσθ' αριού.

Ὁταν ἐφύλαξετο ἡ πρώτη Γενετή σου τοῦ νέου
μαρῶν ἡ νοικοκυρεῖ ἐπὶ σὲ σου τῇ πρώτῃ
Γένῃ τῇ εὐδίας ἐν νομοῖς σου ὅταν ἐγίνε-
το τὸ ἐνέγκαιε σου τὸ ἐπερὶ σὲ ἐκ τῆς πρώ-
τῃ (νοικοκυρεῖ) τῇ βρώσῃ. Αὐτὸ ἦταν ὡς ἐπὶ
σου τὸ ἐνέγκαιε ἐπὶ τῇ πρώτῃ σου καὶ οἰκιστεῖ σου
νῶτα σου ἡ βρώσῃ.

$$\phi \in T(E, \Sigma)$$

17) Kom vink bi krenten en aan hi' wou wol e'gele
bi' xaxo'g' Christy Zetelo wux' d'w' wux' fipur
dwi' hi' ewel' bix' Lowodetof aan ewanto o
mo'upia end'fipur (for Tord).

2^a Jell'e'zmi q'dojax bi Daxwo'og bi Awecl'oicew bi
belo q'taj w'ag iur o'mud waxpa' e'it'es u'
wuxuto waxpa'wantar. H'e'gge wax'e'ewe
eusi mud o'jor bi i'qepan iur Italoja.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
Δ' ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΧΑΝΙΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 840

Εν Χανίοις τῇ 19 - 5 - 1970

Π ρ ο ς

Τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν - Κέντρον Ἑρεῦνης
Ἑλληνικῆς Λαογραφίας.

Ἀναγνωστοπούλου Ι4-Ἀθῆναι Ι36

Ἐν συνεχείᾳ τῶν ὑπ' ἀριθμ. 444/Ι-4-1970 647/7-4-1970 καὶ 767/8-5-1970 ἡμετέρων ἐγγράφων, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσωμεν συνημμένως, διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς, τὸ ὑπ' ἀριθμ. 70/Ι4-5-1970 ἔγγραφο τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἑλούς τῆς καθ' ἡμᾶς Περιφέρειας, μετὰ τοῦ ἐν αὐτῷ συνημμένου ἐρωτηματολογίου.-

Ὁ Ἐπιθεωρητὴς Δ' Χανίων
καὶ τοῦτου ἐκτὸς ἔδρας εὕρισκ.

Ὁ Βοηθός

Βυμανουῆλ Ροδιτάκης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Το 70
Αριθμ. 27

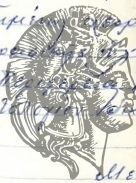
Εν Ἐλευσίῃ 14-5-70

840
18.5.70

Πρὸς
τὸν Κέντρον Ἑρεῖν Ἑλληνικῆς Λογογραφίᾳ
ἐν Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν
Ἰδὲ
τοῦ κ. Βασιλείου Δημοσίου Ἑλλήνων
Ἰ. Περικλείου Χανίων
Ἀθῆναις

Ἔχω τὴν τιμὴν καὶ αὐτοαἰδέω ὑμῶν
ἐν τῇ ἐκδόσει ἐν τῇ ἐκδόσει
ἐν τῇ ἐκδόσει ἐν τῇ ἐκδόσει
ἐν τῇ ἐκδόσει ἐν τῇ ἐκδόσει
ἐν τῇ ἐκδόσει ἐν τῇ ἐκδόσει

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μετὰ τὴν
ἔ
Ἰνστιτούτου Ἑρεῖν
Ἰνστιτούτου Ἑρεῖν
Ἰνστιτούτου Ἑρεῖν